

egyének hiányában, addig, míg megfelelő végleges intézkedés tétethetnék, csak ideiglenes szolgálkat, kiknek napi vagy havi bére utólagosan és láttamozott nyugták iránt fizetendő, s kik nyugdíj- vagy végkielégítési igény nélkül bármikor elbocsáthatók, fog alkalmazni, mire az egyetemi tanácsot alkalmazkodás végett oly hozzáadással figyelmeztetem, hogy az ideiglenesen alkalmazott szolgálk részére soha lakpénzt javaslatba ne hozzon, s ha ilyet jelenleg valamely ideiglenes szolgálka élvezne, azt további intézkedés végett jelentsse fel.

Budapest, 1881. augusztus 18.

A minister meghagyásából:

Szász KAROLY S. K.,
ministéri tanácsos.

1881/2.

1308. eln. szám.

A német birodalom kormánya által pótlólag a szász királyság területén létező azon hatóságok jegyzéke közöltetvén, a mely hatóságok által kiállított vagy hitelesített okíratoknak további hitelesítése az 1880. XXXVI. törv. czikk 4. szakasza értelmében nem szükséges, — az ezen jegyzék kihirdetése iránt a m. kir. ministerelnök által kibocsátott s közvététel végett a »Budapesti közlöny« és a »Rendeleték tárának is megküldött rendeletet /- alá csatoltan az egyetem tanácsának f. é. május hó 24-én 725. eln. sz. a. kelt intézvényem kapcsán tudomás és miheztartás végett ezennel megküldöm.

Budapesten, 1881. szeptember hó 12-én.

TREFORT S. K.

A német birodalom kormánya a hatóságok és közhivatalnokok által kiállított vagy hitelesített okíratok hitelesítése iránt, a német birodalommal 1880. évi február hó 25-én kötött és az 1880. évi 36. törvényczikkben foglalt szerződés 4. szakaszának megfelelőleg egy pótljegyzékben közölte a magyar kormányval a szász királyságnak azon hatóságait, a mely hatóságok által kiállított, vagy hitelesített okíratoknak további hitelesítése nem szükséges.

Az említett póljegyzékben a szász királyságnak következő hatóságai vannak felsorolva:

1 A drezdai műegyetem igazgatósága. (Die Direction des Polytechnicums zu Dresden)

2 A lipcsei egyetem rectoratusa. (Das Rectorat der Universität zu Leipzig.)

3. A drezdai és lipcsei református consistoriumok (Die reformirten Consistorien zu Dresden und Leipzig)

4. A vizsgáló bizottságok (Die Prüfungscommissionen.)

5. A művészeti és tudományos királyi gyűjtemények vezérigazgatósága (Die Generaldirection der königl. Sammlungen für Kunst und Wissenschaft).

Mi a folyó évi április hó 22-én 1334. szám alatt kelt rendeletem kapcsán közhírré tétetik.

Kelt Budapesten, 1881. szeptember hó 8.

TISZA KÁLMÁN s. k.

27,623. szám.

Ő cs. és apost. kir. Felsége f. é. szeptember hó 14-én Miskolczon kelt legfelsőbb elhatározásával a bölcsészettudori szigorlatokra nézve a budapesti és kolozsvári tudomány egyetemeken érvényben álló szabályrendelet 3. és 10. §-aiban javasolt változtatásokat s az ezek szerint kiigazítva bemutatott szöveget helyben hagyván, legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy az már az 1881/2. tanévvel, oly módon léptettessék életbe, hogy a kik az 1880/1. tanévben három évet még nem végeztek, az új rendszabály 3. §-ának követelménye alá essenek.

Midőn ehhez képest, a kiigazított szabályzat egy példányát idezárva megküldöm, felhívom a tudomány egyetem Tanácsát, hogy azt maga számára a kellő számú példányokban kinyomatván, annak saját hatáskörében közhírré tételéről gondoskodjék s a példányokból pedig 25-öt hozzám terjeszzen föl.

Visszaküldöm egyszersmind a tudomány egyetemi Tanács f. é. június 22-éről 359. sz. a. kelt felterjesztése mellékleteit.

Budapesten, 1881. évi október hó 18-án.

TREFORT s. k.

33,177. szám.

A math.-természettudományi karnak f. évi november hó 1-től 53. sz. a. kelt és az egyetemi tanács által f. é. november hó 3-ról 231. sz. a. fölterjesztett, és az egyetemi szolgák fizetési előleg kérelmeit, illetőleg követendő eljárásra vonatkozó kérdésére értesítem az egyetem tanácsát, hogy a szolgák ily kérelmeire nézve, a mennyiben véglegesen vannak alkalmazva, ugyanazon eljárás követendő, mint a tanárok hasonló kérelmeire nézve. Ideiglenesen alkalmazott szolgák azonban fizetési előlegben nem részesülhetnek.

Budapesten, 1881. november 8.

A Minister úr meghagyásából:

SZÁSZ KÁROLY s. k.,
ministeri tanácsos.

33,665. szám.

A jog- és államtudományi karnak a tud. egyetem tanács által f. évi június hó 2-ikáról 970. sz. alatt fölterjesztett s az érvényben álló vizsgálati szabályrendelet 17. pontjának módosítását célzó azon javaslatát, hogy jövőre az alap- és államvizsgálatok eredményének az indexbe, illetőleg bizonyítványba bejegyzésénél azon körülmény, hogy a jelölt a bizottság által egyhangulag vagy csak szavazattöbbséggel képesítettett, különösen kiemeltessék, nem találtam helyben hagyandónak, és pedig azért sem, mert a »szavazattöbbség« kitétele sok jelöltre nem buzdítólag, hanem lankasztólag fogna hatni, de azért sem, mert a javaslat elfogadása után következetesen azt is be kellene hozni, hogy »egyhangú egyszerű képesítés«, vagy »minden tantárgyból egyhangú« vagy »szóttöbbséggel« ítélt kitétetés, végül egy vagy több tárgyból való, egyhangú vagy »szóttöbbséggel« talán kitétetés jegyeztessék be.

Budapesten, 1881. évi november 11 én.

A minister meghagyásából:

SZÁSZ KÁROLY s. k.
ministeri tanácsos.

33,663. szám

Az egyetemi tanárok, tanársegédek és szolgák nyilvántartása céljából szükségesnek találok elrendelni, hogy ezek-

ről a mellékelt minta szerint minden polgári év elején szabályszerű kimutatás készíttessék s ide legkésőbb január hó végeig felterjesztessék.

Budapest, 1882. január hó 2-án.

TREFORT S. K.

2238. szám.

F. évi jannár 14 éről 393. sz. a. kelt fölterjesztésére, a melléklet visszacsatolása mellett, utasítom az egyetemi tanácsot, hogy a tanulmányi fegyelmi- és leczkepénz szabályzat 48. §-ának első bekezdésében, a javasolt, és a bölcsészettudori új szabályzat 3. és 10. §-ai által követelt változtatást tegye meg.

Ezen változtatás a budapesti egyetem tanulmányi- stb. szabályzatában is már megtéetett

Budapesten, 1882. január 24

A minister meghagyásából:

Szász KÁROLY S. K.
ministeri tanácsos.

5104. szám.

Az egyetemi beiratkozási díjak elszámolása tárgyában mult évi 1160. sz. a. hozzám 1222. sz. a. pedig közvetlen a vezetésem alatt álló számvevőséghez intézett jelentéseire, az egyes karoknál eddig erre vonatkozólag követelt eljárást jóváhagyólag tudomásul veszem s az illétő kari dékánokat a vezetésem alatt álló ministerium irányában való számadás kötelezettsége alul a jövőre nézve felmentem.

Budapesten, 1882. évi február hó 21 én.

A minister meghagyásából:

Szász KÁROLY S. K.
ministeri tanácsos.

4567. szám.

Mint a tanács tudja, az 1880. évi julius hó 14-én 17,396 sz. a. kiadott rendelettemmel olyképen intézkedtem, hogy addig, mig a középiskolai tanárképző intézménynek, szaktudományokra fordítandó négy évi tanfolyamban és ezen kívül egy évi gyakorlatban, a tanképesítés pedig három rendbeli, neve-

zetesen : alap-, szak- és paedagogiai vizsgálatra való kötelezettséggel meg fog állapíttatni s ennek folytán a tanfolyam teljes szervezete, tanterve s ezzel összhangzásban a tanárvizsgálat új szabályzata, a dolog fontosságának megfelelő behatással kidolgoztatni s általam kiadatni fog, a tanárképzés ügyében »átmeneti intézkedéseket« és az alapvizsgálat tárgyainak tancsoportok szerinti megállapítására nézve határozmányokat tartottam szükségesnek, melyek az 1880. évi tanévben életbe is léptettek.

A tanárvizsgálatra való alapos készütség lévén a cél, melynek elérését közvetíteni a tanárképző intézet feladata, szükséges volt mindenekelőtt a középiskolai tanárvizsgálati szabályzatot, az elől idézett és az 1880. évi január hó 20-án 6256, 1879. sz. a. kiadott, a Budapesti Közlönyben is közzétett, rendeletemben kifejezett irányelvekre és körülményekre való tekintettel átalakítani s annak határozatait egyrészt a haladó kor követelményeinek figyelembe vétele, másrészt a tanárjelöltek biztosabb tájékozhatása s útbaigazítása céljából, nagyobb részletességgel megállapítani, mint az eddig még fenálló szabályzatban van kifejezve.

Ezen elveknek szemügygyel tartása mellett, a tanárvizsgáló bizottsági tagokkal és tanárképző intézeti tanárokkal tartott értekezletek és tanácskozmányok után és a budapesti m. kir. tanárképző intézet igazgatójának indokolt előterjesztése alapján állapítottam meg az új »szabályzatot a középiskolai (gymnasiumi s reáliskolai) tanárvizsgálatra«, melyből a tanácsnak tudomás és mihez tartás végett 15 példányt ide mellékelve küldök.

Im ezen új szabályzat lényegére s fontosabb részleteire nézve a tanács figyelmét a következőkre hívom fel:

1 A jelen szabályzat a tanárképzés elnyerhetése céljából négy évi egyetemi szaktudományt és egy évi gyakorlatot követel a tanárjelölttől, melyek alapján a tanárvizsgálat 3 fokozatban eszközöltetik.

Ezek : a) az alapvizsgálat és pedig nem mint eddig, csupán általános képzettségi, hanem kiválóan szakképzettségi irányzattal, — két évre terjedő szaktanulmányok kimutatása után; b) a szakvizsgálat, további két évi szaktanulmányok végezte után; és c) a paedagogiai vizsgálat az ötödik (a gyakorlati) év lefolyta után.

2. Úgy az alap, mint a szakvizsgálatra a középiskolai tantárgyak, rokon tartalmukhoz képest, hetenként szakcsoportokba vannak foglalva.

Mindegyik csoportba tartozó tárgyak közül az egyik mint fő-, a másik mint melléktárgy szerepel a vizsgálaton, mely utóbbi a megkívántató képzettség mértékére nézve, csak abban különbözik az elsőtől, hogy csekélyebb mérvű részletismeretet és szűkebb körű szakirodalmi tanulmányt tételez föl.

Egyébként a felmutatandó készülségnek mind a két tárgyból, a középiskola összes osztályaira kell kiterjednie.

3. A szakcsoportok tárgyi kapcsolat tekintetében ugyanazok, mint a melyek az ideiglenes osztályzatban felsoroltattak.

Elejtetett a régi szabályzatból:

a) az a csoport, melynek egyik tárgyát a philosophia képezi. Tekintetbe véve ugyanis azt, hogy e tárgy csak a VIII. osztályban fordul elő 3 órával és hogy ennél fogva annak tananyaga igen szűk körre szorítkozik, a budapesti tanárvizsgáló bizottság tagjai s a tanárképző-intézet tanárai egyhangulag azon véleményben voltak, hogy minden tanárjelölt, ki az előírt vizsgálatok sorát legalább jó sikerrel letette, különösen pedig a nyelvészet-történelmi szakokat követő tanárjelöltek képeseknek tartandók a középiskolai tantervben előírt bölcséleti propeudeutika tanítására.

A középiskola céljának megfelelőbb, hogy minden tanár szaktanulmányai eredményéhez bölcséleti elvek és módszerek alkalmazása nyomán jusson és azon felül a vizsgálat utolsó fokán eléggé beható s rendszeres elméleti tanulmányt mutasson fel azon a téren, melyen a bölcsélet elemeinek tanítása mozog a középiskolákon.

b) Elejtettek továbbá azon csoportok is, melyekben a modern nyelvek egymással, vagy a történelemmel vannak — a még fennálló szabályzatban — combinatioba hozva.

Az eddigi tapasztalás ugyanis azt mutatja, hogy a nyelvészeti s történelmi szakot követő tanárjelöltek képzettsége csonka és fogyatékos, ha annak legalább az egyik klasszikus nyelv alapos tudása erőt és tartalmat nem kölcsönöz.

c) Elmaradt továbbá a természettan-vegytani csoport is.

A természettan ugyanis, mennyiségtani alap nélkül sok tekintetben üres és felületes. Már pedig oly tanárjelöltek, kik

a szóban forgó szakcsoportot követve, idejük nagy részét természettani s vegytani kísérletek tételére kénytelenek fordítani, a mennyiségtani alap megszerzését (az eddigi tapasztalás szerint) csak hiányosan teljesítik.

4. Az egyes szaktárgyakra vonatkozó követelmények — ott, hol szükségesnek mutatkozott — sokkal részletesebben és határozottabban vannak kijelölve, mint az eddigi szabályzatban. Így a tanárjelöltek biztosabb tájékozást és útmutatást nyernek azon tanulmányi kör tartalma s terjedelmére nézve, melyben jártasságot és alapos készültséget kell tanusítaniuk.

Mivel azonban a követelmények oly mérvű részletezése, mint a milyen e szabályzatba fölvétetett, még nem teljesen elegendő arra, hogy a tanárjelölt a szakjába vágó tanulmányi kör minden irányában tisztában legyen az iránt, a mi reá nézve legfontosabb és a mi, épen ez oknál fogva a dolog mélyébe ereszkedő, beható tanulmányt is tételez fel, továbbá az iránt, a mi hívatási körével csak határos és azért általános tájékozottságnál többet nem igényel: intézkedtem, hogy tüzetes útmutatás is készíttessék és külön kiadványban is adassék ki, melyben minden egyes tantárgy lényeges tartalma, valamint az, a miben csak általános tájékozottság kívántatik, tételekbe foglalva legyen és a tanárjelöltek által tanulmányaik berendezésénél figyelembe vétethessék.

5. A szakvizsgálatnál, a házi dolgozat tárgyát illetőleg a régi szabályzat azt határozza, hogy vagy maga a jelölt válaszsza meg szaktárgyából a kidolgozandó anyagot, vagy az illető bizottsági tag tűzze ki azt a jelölt számára.

Jövőben a fent említett két alternatíva közül csak az első tartatott meg. Ugyanis: régebben a normalis (legrövidebb) idő, mely alatt a jelölt céljához juthatott, négy év vala; három évet egyetemi tanulmányokkal töltött, a negyediket pedig a házi dolgozat elkészítésére s a vizsgálat egyéb részeinek befejezésére fordíthatá. Most a vizsgálat teljes befejezésére kiszabott normalis idő öt év. Négy év egyetemi tanulmányokra s a szakvizsgálat befejezésére fordítandó. Csak ezen feltétel teljesítése után következik az ötödik évben a didaktikai gyakorlat és a paedagogiai vizsgálat letétele. Világos ezekből, hogy a jelöltnek már a negyedik év folytán kell a házi dolgozat elkészítésével foglalkoznia. Hogy pedig erre elegendő idővel

rendelkezzék, hogy különösen a kidolgozandó tétel kérvényezése, s kitűzése által a különben is rövid időben veszteséget ne szenvedjen, szükségesnek mutatkozott úgy intézkedni, hogy a jelölt a házi dolgozat tételét hajlama szerint önön maga választhassa s ebbeli munkáját a szakvizsgálatra való jelentkezésekor folyamodványához mellékelhesse.

6. A paedagogiai vizsgálat csak szóbelinek vétetett föl, házi zárthelyi dolgozat nélkül.

A házi dolgozat elmarad, mert ennek kiváló célja: a jelölt szakirodalmi tanulmányainak felmutatása; ámde éppen ez, a vizsgálat ezen részénél, nem kívántatik meg. — A zárthelyi dolgozat pedig nem annyira belső, mint inkább külső ok miatt lőn mellőzve. A különmemű vizsgálatok ugyanazon időben lévén tartandók, sem termekről sem felügyeletről kellőleg gondoskodni nem lehet.

A mi már a tanárvizsgálati imezen új szabályzat életbelépését illeti: a következőket határoztam:

I. Az 1880. évi július hó 14-én 17396. sz. a. kelt rendelettel, — átmenetül a régiből az új szabályzatra — három év állapítottván meg: a jelen 1881/2. és a következő 1882/3. tanév lefolyta alatt még a régi szabályzat szerint tehetnek tanárvizsgálatot

a) azon tanárjelöltek, a kik az 1880/1. tanév előtt egyetemi tanulmányaikat három évi tanfolyammal befejezték;

b) azon tanárjelöltek, kik 1880/1-iki tanév előtt egyetemi tanulmányaik első vagy második évét fejezték be; ezektől azonban a tanárvizsgálaton négy évi egyetemi tanulmány kimutatása követeltetik;

c) oly jelöltek, a kik egyetemi tanulmányokat nem mutathatnak ki, de a tanárvizsgálati bizottság javaslata alapján tanárvizsgálatra már engedélyt nyertek.

Megjegyeztetik, hogy az a) b) és c) pont alatt nevezettek kötelesek vizsgálataikat a kijelölt átmeneti évek alatt teljesen befejezni, minthogy azontúl a régi szabályzat érvényessége megszűnik.

II. A tanárvizsgálati új szabályzat ennél fogva azon szakaszaira nézve, melyek az alapvizsgálatra vonatkoznak, a f. 1881/2. tanévben életbe lép és első sorban azon egyetemi hall-

gatókra nézve kötelező, a kik az 1880/1. tanév óta tanári pályára készülnek.

Az új szabályzat többi szakaszai értelmében tartandó szak- és paedagogiai vizsgálatok pedig első ízben megfelelőleg az 1883/4, illetve 1884/5. tanévben fognak tartatni.

Végre értesítem a tanácsot, hogy egyúttal intézkedtem, hogy ezen új szabályzat útmutatása szerint, a középiskolai tanárképző-intézet szabályzata s tanterve is elkészíttessék.

Budapesten, 1882. évi január hó 30-án.

TREFÖRT s. k.

393. eln. szám.

A m. kir. pénzügyminister úrnak f. évi február hó 23-án 9802. sz. a. kelt átirata szerint a »Pesti magyar kereskedelmi bank«, a »Magyar általános földhitel-részvénytársaság« és a »Magyar jelzálog hitelbank« 1880. évről szóló mérlegei, s az ezen részvénytársaságok záloglevél-forgalmára és a forgalomban levő záloglevelek biztosítására szolgáló külön biztosíték összegeire vonatkozó kivonatai átvizsgálatván, azokból kitűnt, hogy mind a három pénzintézet záloglevelei, illetőleg az azok fedezésére és biztosítására szolgáló külön alapok az 1876. XXXVI. t.-cz. egyes határozmányainak megfelelnek, s azért a közigazgatás minden ágazatában üzleti biztosítékül az államkincstár részéről elfogadhatók.

Miről Nagyságodat 1880. évi május hó 11-én, 647. eln. sz. a. kelt körintévényem kapcsán tudomás és mihez tartás végett ezennel értesítem.

Budapesten, 1882. márczius hó 3-án.

TREFÖRT s. k.

593. eln. szám.

Az iskolai közművelődési és egyéb intézetek számadásainak vizsgálatánál gyakran tapasztaltatott, s a m. kir. állami számvevőszék által ismételve tétetett észrevétel az ellen, hogy a számadó közegek részéről a bélyegtörvény határozmányainak pontos megtartására nem fordítottak kellő figyelem, s hogy különösen a kereskedők és iparosok számlái azok,

melyek e tekintetben gyakori észrevételre szolgáltatnak okot. Szükségesnek tartom ennél fogva a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium vezetése alatt álló intézetek számadó közegeit a bélyeg és illeték szabályok szigorú megtartására útasítani, s ez alkalommal őket különösen a következőkre figyelmeztetni:

a) számlákon és nyugtatványokon a bélyeg illeték oly módon rovandó le, hogy a megszabott értékű bélyegjegy az okmány vagy irat lapjára akként ragasztassék fel, hogy az irat szövegének legalább egy sora, nem pedig az irat címe, a bélyegjegy alsó színes részén keresztül irassék.

Az okírra a kiállítás után utólag felragasztott bélyegjegy nem létezőnek tekintetik.

b) Kereskedők és iparúzők követeléséről kiállított számlák, jegyzékek, kimutatások vagy hasonló iratok, ha 50 frtnál kisebb összegről szólanak, ivenkint 1 kr., különben pedig ivenkint 5 kr. bélyeg alá esnek ugyan, de ha valamely közpénztárnál nyugtatvány gyanánt nyújtatnak be, vagyis ha azokon a pénzfelvétel bizonyíttatik, azoktól mint nyugtatványoktól, a II. fokozat szerint járó bélyegilleték, a már felhasznált 1, illetőleg 5 kros számlabélyeg beszámítása mellett, bélyegjegyek felragasztása által rovandó le.

Közpénztárak alatt mindazon pénztárak értetnek, melyek az állam, a közalapítványok, a köztörvényhatóságok s községek közegei, vagy állami igazgatás alatt álló intézetek s vállalatok által kezeltetnek.

c) Külföldön kiállított okiratok (különösen kereskedői számlák) melyek minőségüknél fogva, belföldön való kiállításuk esetében bélyegkötelezettség alá esnének, ha belföldön érvényes jogügyletet tartalmaznak, de az a) pont alatt említett módon, a szabályszerű bélyeggel el nem látottak, belföldre történt átszármaztatásuk után 30 nap elforgása alatt, sőt még ezen határidő eltelte előtt is, előbb mintsem hivatalos használat alá kerülnének, vagy mielőtt a bennök foglalt kötelezettség teljesíttetnék, avagy általuk bármely jogérvényes cselekvény eszközöltetnék, a megfelelő bélyegjegyekkel ellátandók, s felülbélyegzésök az illető adóhivatal által eszközözendő.

d) Az, ki szabályszerű bélyeggel el nem látott számlát, s ehhez hasonló iratot elfogad, s ezt lelevezés végett 15 nap

alatt az adóhivatalnak be nem mutatja, az elkövetett bélyegcsonkításért, — ha a birság a kiállítón meg nem vétethetnék, — másod sorban felelős.

Felhivom Nagyságodat, miszerint a fentebbieket ne csak a gazdasági gondnokkal, de minden egyes tanárral is szoros mihez tartás végett közölje.

Budapesten, 1882. márczius hó 26-án.

TREFORT S. K.

656 eln. szám.

A m. kir. honvédelmi minister úr által a polgári alkalmazásra jogos igényvel bíró altiszteknek visszautasított folyamodványaikra adandó elutasító végzés szerkesztése tárgyában valamennyi törvényhatósághoz intézett rendelet másolatát az egyetem tanácsának ahhoz alkalmazkodás végett czennel megküldöm.

Budapesten, 1882. április hó 14-én.

TREFORT S. K.

Másolat.

A hosszasan szolgált altisztek polgári alkalmazásáról szóló 1873. évi II. törvényczikk 15. §-a szerint: minden törvényes igényvel bíró altiszt panaszt tehet, a fent idézett törvényczikk értelmében az altisztek számára kizárólag vagy elsőbbségi joggal fentartott valamely állomás törvényellenesen betöltött volna.

Hogy tehát a jogos igényű altisztek a törvény által biztosított eme jogot tényleg gyakorolhassák, szükséges, hogy nekik, ha az általuk kért állomás betöltésénél mellőzöttek, biztos tudomásuk legyen a felől, hogy az illető állomás kinek adományoztatott, valamint arról is, hogy ha esetleg nem törvényes igényű folyamodónak adományoztatott az állomás, a jogos igényű folyamodó mi okból mellőzöttek.

Ennélfogva rendelem, hogy az alkalmazásra jogosított kiszolgált altisztek részéről kinevezésük céljából benyújtott folyamodványaiknak elutasításánál a végzésben szabatosan felemlíttessék, hogy a kérdéses szolgálati állomás igényjogosult más altisztnek, illetőleg tényleg szolgáló, avagy nyugalmazott tisztviselőnek, vagy pedig alkalmas igényjogosultak hiánya miatt, nem jogosult más folyamodónak adományoztatott.

Ha a folyamodó az elnyerni óhajtott szolgálati állomásra képességgel egyáltalában nem bír, vagy a feltételek egyikét és másikat igazolni nem tudná, a végzésben egyedül az illető ok adandó neki tudtúl.

Ily határozott indokolást nélkülöző végzések iránt a tudakozódások annak kiderítése céljából, vajjon a megüresedett állomás betöltése a törvény értelmében történt-e, az alkalmazásért pályázók részéről illetékes hatóságaik útján a közös hadügyi ministerhez, illetőleg hozzám intézendők.

Az illető ministerek útján kiderítendő tényálláshoz képest a felszólalók az eredmény felől értesíttetni fognak.

Budapesten, 1882-ik évi márczius 19-én.

SZENDE BÉLA s. k.,
honvédelmi minister.

Ad 8824. szám.

Több törvényhatóságnál az újszülötteknek bejelentése, valamint a keresztelések bevezetése körül mulasztások fordulván elő, czélszerűnek találtatott köteleességgé tenni a bábáknak, hogy minden szülési esetet közvetlenül az illető lelkésznek, mint az anyakönyv vezetésére hivatott közegnek, jelentsék be, s ennek megfelelően az arra vonatkozó meghagyást a bába útasításba is illető helyen felvenni.

Ennélfogva, egyetértésben a kir. belügyminister úrral, elrendelem, hogy az 1879. évi 12,521. sz. a. kelt rendeletemmel a megállapított bábaútasítás ezen intézkedés értelmében kibővítették, illetőleg a szóban levő bejelentésekre vonatkozó 9-ik §-nak szövege következőképen módosítottassék:

»IX. §. A bábának kötelessége minden szülést, melynél segédkezett, 24 óra alatt az anyakönyv vezetésével megbízott hivatalnak tudomására hozni, s minden halva született magzatot, tekintet nélkül annak korára és kifejlődésére, a halottkémnek bejelenteni«.

Miről az egyet. tanácsot két kiigazított útasítási példánynak idezárása mellett tudomás és mihez tartás, illetőleg további intézkedés végett értesítem.

Budapest, 1882. május hó 29-én.

A Minister meghagyásából:

DR. MARKUSOVSKY S. K.,
osztálytanácsos.

13,486. szám.

Az egyetem jog- és államtudományi karának f. évi ápril hó 17-én tartott VIII-ik rendes üléséről szóló, a tanács f. évi 753. sz. a. kelt jelentésével felterjesztett jegyzőkönyvet visszaküldve, annak 150, 523, 529 és 552-ik számaira a dr. Groisz Gusztáv, ny. rend. tanár által beadott külön véleményt illetőleg megjegyzem, hogy jelen esetben, miután a nevezett tanár által kifogásolt hallgatók a szóbeli vizsgálaton sem mutatván fel kielégítő eredményt, az ösztöndíjra nem is ajánlottak, a benyújtott külön vélemény actualis jelleggel nem bír, nem tartom szükségesnek az eljárás s a jegyzőkönyv illető pontja ellen kifogással élni. Felhívom azonban a tanácsot: figyelmeztesse a jogi kart, hogy jövőre az ösztöndíjakra pályázók közül csakis azon hallgatókat bocsássa szóbeli vizsgálatra, a kik az írásbeli dolgozatnál legalább kielégítő eredményt mutatnak föl.

Budapest, 1882. május 22-én.

A minister meghagyásából:

SZÁSZ KÁROLY S. K.,
ministeri tanácsos.

15,977. sz.

Stóger Aladár, Brády Attila, Mazselek Béla, Anceanu Sándor és Daday Ferencz joghallgatóknak tanidő beszámítás iránt benyújtott kérvényét az egyetemi tanácsnak f. évi 810, 811, 812, 815. és 816. sz. a. kelt jelentésére oly felhívással küldöm vissza, hogy azokat az illetők eredeti leczkekönyvével vagy az egész leczkekönyv hiteles másolatával pótlólag szereltesse fel és ide újból terjeszse fel

Ez alkalommal az ügykezelés egyszerűsítése szempontjából figyelmeztetendőnek találom úgy a jog- és államtudományi kart, valamint az egyetem többi karát és az egyetemi tanácsot is, hogy jövőre ide fölterjesztendő jelentéseihez az illető ügyre vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatot csak oly esetekben mellékelje, midőn rendes vagy rendkívüli tanári szék betöltése ügyében tételik javaslat és magántanári habilitatio megerősítése és tanársegéd alkalmazásának jóváhagyása kérelmeztetik. E helyett magában a dekáni, illetőleg a tanácsi előterjesztésben adandó

elő alaposan az illető ügy s indokolandó kellőleg az arra vonatkozó kari, illetve tanácsi határozat s mind a kari, mind a tanácsi előterjesztés azon ülésből keltezendő, melyben az előterjesztés tárgyát képező ügy tárgyalatott.

Budapest, 1882. május 22.

A minister meghagyásából:

Szász KAROLY s. k.,
ministeri tanácsos.

19,907. szám.

A kolozsvári m. kir. tudomány-egyetem tanácsának tudomás és miheztartás végett kiadatik.

Budapesten, 1882. évi július hó 16-án.

A minister meghagyásából:

DR. MARKUSZOVSKY s. k.,
osztálytanácsos.

Folyó évi márczius hó 11-én tartott r. üléséből 960. sz. alatt a szigorlati bizonyítványok bélyegzése tárgyában tett felterjesztésére tudomás és szoros miheztartás végett értesítem a budapesti m. kir. tudomány-egyetem tanácsát, hogy az ez ügyben illetékes m. kir. pénzügyministernek folyó évi 28,809. sz. a kelt átirata szerint az egyes szigorlatokról kiállított bizonyítványok bélyegzés tekintetében ugyanazon illeték alá esvén, mint az államvizsgálati bizonyítványok, mult évi junius hó 2-án 16,009. sz. a kelt rendeletem értelmében ezek is egyenkint — tekintet nélkül használati céljokra — 1 frtos bélyeggel látandók el.

Másolat hitelül:

LAMPE ALAJOS s. k.

1198. eln. szám.

A m. kir. pénzügyminister úr által a pénzügyi igazgatás minden ágazatában üzleti biztosítékul elfogadható értékpapírok iránt az összes pénzügyi hatóságok és hivatalok részére miheztartás végett kiadott, — s a »Budapesti«, — és »Pénzügyi Közlöny« útján is közzételt körrendelet másolatát /. alatt

idezártan a tanácsnak tudomás és mihez tartás végett, — f. évi márczius hó 3-án, 393. eln. sz. a. kiadott körintézkvényem kapcsán ezennel megküldöm.

Budapesten, 1882. évi július hó 29-én.

Minister úr helyett:

TANÁRKY GEDEON S. K.,
államtitkár.

33,062. p. ü. m. szám.

HITELÜGY

üzleti biztosítékul elfogadható értékpapírok iránt. (Körrendelet valamennyi pénzügyi hatósághoz és hivatalhoz.)

Üzleti biztosítékul a p. ü. igazgatás minden ágazatában a budapesti, illetőleg bécsi lózdén legutóbb jegyzett, de tizennégy napnál nem régibb napi árfolyam szerinti értékben és soha a névértéken felül, a következő értékpapírok fogadhatók el:

1, az összes magyar és osztrák állampapírok kivétel nélkül, ide értve a földtehermentesítési, szőlődézsmaváltsági, jelzálogos úrbéri váltsági kötvényeket, sóbánya-utalványokat és kamatozó (állami) pénztári jegyeket, állami sorsolási (nyeremény) kölcsönök sorsjegyeit (kötvényeit), a magyar állam tulajdonába átment budapesti lánchíd, magyar keleti és tiszai vasútak elsőbbségi kötvényeit.

2. Az osztrák-magyar monarchia egyik vagy másik állama részéről kamat-biztosítást élvező és teljes üzletben álló magyar és osztrák vasútak elsőbbségi kötvényei.

3. A magyar földhitelintézet záloglevelei és az osztrák magyar bank, illetőleg a volt szab. osztrák nemz. bank záloglevelei.

4. A többi hazai pénzintézetek által kibocsátott záloglevelek, a mennyiben ezen intézetek a m. kir. földművelés-, ipar és kereskedelmi ministeriumhoz minden év kezdetén felterjesztendő, s ez által a pénzügyministerrel egyetértőleg megbírálandó üzleti kimutatásaikban igazolják, hogy üzletvezetésük a záloglevelek biztosításáról szóló 1876. évi XXXVI. t.-cz. egyes határozmányainak megfelel, mi évről-évre a Pénzügyi Közlöny-ben közzé fog tétetni. (Lásd a Pénzügyi Közlöny f. é. 9-ik számát.)

5. A mi a takarékpénztári könyvecskéket illeti, megengedtetik, hogy legfeljebb egy évre terjedő ügyleteknél, jó hírnévnek örvendő helybeli vagy kerületbeli takarékpénztárak betéti könyvei a pénzügyi hatóságok és hivatalok részéről biztosítékul 5000 forint erejéig névértékben elfogadtassanak.

Az ezen körrendelettel ellenkező korábbi szabályok és rendeletek ezennel hatályon kívül helyeztetnek.

A jelen határozatok egész kiterjedésükben a bánatpénzül elfogadandó értékpapírokra is alkalmazandók.

Megjegyeztetik, hogy az osztrák cs. k. pénzügyminister f. é. június hó 3-án 1760./F. M. sz. a. kelt átírata szerint intézkedett, miszerint az 1. és 2. pontban jelzett magyar állampapírok és magyar vasúti elsőbbségi kötvények az osztrák hatóságok és hivatalok részéről is üzleti biztosítékul elfogadtassanak.

Budapesten, 1882. június 21-én.

1882/3.

27,911. szám.

A kolozsvári egyetemi gyógyszerésznövendékek egy éves önkéntesi katonai szolgálatának helyben leendő teljesítése tárgyában f. é. 859. és 950. sz. a. kelt felterjesztésére a tanácsnak a közös cs. k. hadügyminister úr ez ügyben hozzám intézett válaszát, melyben az ottan kilátásba vett új katonai kórházi épület felállítása után helyőrségi gyógyszerértárt is berendezni hajlandónak nyilatkozik, tudomás s a netalán még szükséges további lépések vagy intézkedések megtétele vagy javaslatba hozatala végett küldöm el.

Budapest, 1882. szeptember 14.

A minister meghagyásából:

DR. MARKUSOVSKY S. K.,
osztálytanácsos.

Másolat.

Kaiserl. königl. Reichs-Kriegs-Ministerium. Abtheilung 14.
Nro. 2215. Auf die geschätzte Note vom 7. August 1882, Zahl
19.184 beehrt sich das k. k. Reichs-Kriegs-Ministerium zu er-